

Halsnæs som multifunktionelt og fremtidssikret landskab - et alternativt natur- og energiprojekt ved Torup

Revideret 7. december 2023

Indhold

Sammenfatning.....	2
Baggrund	2
Hvilke udfordringer står vi midt i og over for?.....	3
Hvad kan Torup og midten af Halsnæs?	3
Løsning og projektidé	5
Nyt naturområde og naturkorridor	6
Energifællesskaber.....	7
Multifunktionel jordfordeling	8
Mulig finansiering.....	9
Forankring og organisation	10
Proces	11
Bilag	13

Sammenfatning

I dette oplæg præsenteres en forslag til et projekt, der har som overordnet formål at fremtidssikre det åbne landskab på midten af Halsnæs med henblik på at rumme mange interesser og funktioner. Baggrunden er, at Halsnæs som resten af Danmark lider under ukoordineret "overplanlægning". I stedet for at være kastebold mellem offentlige og private aktører ønsker vi som lokalsamfund selv at være med til at lægge en retning for områdets udvikling.

Fremtidssikringen skal opnås gennem en bredt accepteret multifunktionel jordfordeling, der skal sikre arealer til

1. Et nyt *naturområde* i Torup Enge på ca. 100 hektar samt en naturkorridor fra Nødebohuse til Hanehoved. En afledt effekt heraf er naturoplevelser for lokale og turister. Kort beskrivelse vedlagt.
2. Et lokalt forankret *energifællesskab* til selvforsyning af grøn strøm, evt. i samarbejde med Halsnæs Forsyning.
3. Optimering af jorde og bedre arrondering for lokale landmænd gennem *multifunktionel jordfordeling* med henblik på at sikre den bedste jord til fødevareproduktion.

Projektet forankres i Torup Ting / Torupfonden og forventes finansieret af en række fonde og puljer, der som et "kludetæppe" skal dække forskellige dele af projektet.

Projektet må forventes at have en varighed på mindst 4 år før det er endeligt gennemført.

Baggrund

Halsnæs kommune indmeldte i september 2022 i alt 1.049 hektar åbent land, heraf 749 hektar rundt om Torup, til mulige energiparker i en antagelse om, at det var en ren administrativ forespørgsel fra Plan- og Landdistriktsstyrelsen til videre drøftelse. I oktober viste det sig, at det samlede areal var taget med i Regeringens udspil 'Klimahandling - sammen om mere grøn energi fra sol og vind på land'. Derfor er lokalområdet midt på Halsnæs endnu en gang i spil til et formål, som ikke bunder i lokale ønsker og behov eller har taget højde for lokal involvering.

Lokalrådet Torup Ting er sat i verden for "at udvikle Torup og omegn til fortsat at være et levende, inspirerende og bæredygtigt område. Det skal ske ved at engagere beboere og støtte lokale initiativer, samt ved at samarbejde med virksomheder, institutioner og myndigheder" (TTs vedtægt, 2014).

Derfor ønsker vi at udvikle et lokalt forankret alternativ til de centralt udmeldte energiparker. Her præsenteres de foreløbige tanker til et natur- og energiprojekt på Halsnæs, hvor målet er flere vindere, flere positive bundlinjer, solid lokal forankring og et fremtidssikret landskab.

Hvilke udfordringer står vi midt i og over for?

Der er generelt mange interesser på de åbne arealer her midt på Halsnæs mellem Hundested og Frederiksværk. Området er på i alt ca. 28 km², se kort forneden.

Mange planlægningsinteresser falder oven i hinanden:

- kommuneplanen er lige ved at være færdigrevideret,
- der er store drikkevandsinteresser i den sydlige del,
- regionens råstofplan har kig på en mulig grusgrav i den sydlige del (oven i drikkevandsinteresserne),
- kommunen har stort fokus på tilflytning og Torup i den sammenhæng,
- der er planer og strategier for landbrugene i området,
- kommunen er ved at lave udpegningsplaner for skovrejsning,
- der er en række fortidsminder,
- der er §3-områder spredt ud over det hele, der er en del potentielle Kapitel 4-interesser (Habitatdirektiv),
- hele Halsnæs er omfattet af en kystnærhedszone,
- kommunen er ved at gennemføre en natur- og kystturismestrategi,
- der er en stor fredning på vej af Tollerup/Melby-kilen
- senest kommer så udpegningen af 749 hektar til energipark i Regeringens klimaudspil, som i værste fald vil overtrumfe alle andre interesser, hvis staten fastholder, at der skal afsættes arealer og er villige til at udarbejde et landsplansdirektiv, som låser arealanvendelsen fast.
- Der foreligger som en del af udspillet en plan for ca. 70 hektar solcellepark, som investoren Calum A/S ønsker at etablere. På nuværende tidspunkt er der indgået forhåndskøbsaftaler med 2 landmænd i området.

Det er ikke en gang sikkert, at det hele er med her.

Oven i alt dette er naturen her lige så presset som alle andre steder, og der mangler vand, skov, korridorer og uforstyrrethed til at udvikle biodiversiteten.

Teknologirådet fastslog i 2017, at 140% af Danmarks areal er disponeret, hvis alle planer om landbrug, infrastruktur, naturforbedring, fritidsliv lægges sammen¹. Dette viser en alarmerende mangel på koordinering og overordnet prioritering. Her hos os mangler vi også en sammenhængende og fremtidssikret plan for, hvad vi vil med de åbne arealer på Halsnæs.

Hvad kan Torup og midten af Halsnæs?

Torup og omegn er et levende område og har været i rivende udvikling siden 1989, hvor Økosamfundet Dyssekilde (ØD) blev grundlagt. ØD har i høj grad været katalysator for de mange initiativer

¹ <https://tekno.dk/app/uploads/2017/04/Areal-afslutningsrapport.pdf>

der siden er vokset frem. Her nævnes hovedparten. Pointen er, at vores lokalsamfund skiller sig positivt ud på mange måder, og at der er ekstremt meget på spil for mange beboere.

- Lokalrådet Torup Ting – etableret i 2014 og en meget aktiv aktør i lokalområdet (<https://www.torupting.dk/>)
- Økosamfundet Dyssekilde (<http://www.dyssekilde.dk/>)
- Økosamfundet Hvidkilde (<https://hvideland.com/>)
- Andelsforeningen Torup Vænge på vej (<https://xn--bo-i-flesskab-5ib.dk/vaenget-i-torup/>)
- Torupfonden – baseret på lokal crowdfunding (<https://torupfonden.dk/>)
- Halsnæs Lilleskole – 0. – 9. klasse (<http://halsnaesskolen.dk/>)
- Torup Børnehave (<https://torupbornehave.dk/>)
- Torup Marked (<https://www.spisekammerhalsnaes.dk/om-spisekammeret/medlemmer/torup-marked/>)
- Spisekammer Halsnæs – fødevareproduktion, gårdbutikker mm. (<https://www.spisekammerhalsnaes.dk/>)
- Nordsjællands Fællesmølleri (<https://faellesmoelleri.com/>)
- Kornsang Bageri (<https://kornsang.dk/>)
- Halsnæs Brugs er en af tre tilbageværende, selvstændige brugsforeninger i Danmark (<https://www.facebook.com/torupbrugs>)
- Taraxacum Økobutik (<https://taraxacum.dk/>)
- Torup Spisehus – økologisk spisested med lokale råvarer (<https://torupspisehus.dk/da>)
- Grønnesegaard Gods med Timewinder, julemarked og i øvrigt stor landbrugsbedrift (<https://groennesse.dk/>)
- Dyssekilde Station – kontorhotel mm. (<https://www.torupting.dk/dyssekilde-station>)
- Torup Bogby – butik, foredrag, skrivekurser mm. (https://www.facebook.com/torupbogby/?locale=da_DK)
- Mejeriet i Torup – anerkendt musiksted med fokus på jazz og verdensmusik (<https://www.mejerietitorup.dk/>)
- Årets Landsby 2019 (<https://www.landdistrikterne.dk/pressemeddelelser/torup-er-aarets-landsby-2019/>)
- Udpeget som 'Varm zone' – et eksempel på en landsby der har vendt landsbyernes ellers negative udvikling (<https://www.varmezoner.dk/torup>)
- Spor i landskabet – Landsbysporet rundt om Torup (<https://spor.dk/torup>)
- Største kronvildtstamme uden for statsskovene i Nordsjælland
- Femtestørste sommerhuskommune i Danmark.

Eksemplerne i oversigten viser tydeligt, at Torup som lokalområde er vant til at tage initiativ og ansvar. Vi går efter konstruktive løsninger, der sikrer lokal forankring og udvikling. Det gør vi også gerne i dette tilfælde.

Løsning og projektidé

Den potentielle energipark ligner et nulsumsspil med kun 2 vindere, nemlig investorerne og landmændene der sælger jord, selv hvis der kun etableres det påtænkte solcelleanlæg. Dette placeres tilfældigt, hvor sælger og køber nu en gang kan mødes, og ikke ud fra en mere helhedsorienteret vurdering, hvor andre hensyn tages med.

Vi ønsker i stedet at udvikle og gennemføre et alternativ, som i højere grad tilgodeser flere interesser og er med til at løse flere udfordringer. Samtidig ønsker vi at demonstrere, hvordan et lokalsamfund kan tage ansvar for at løse komplekse problemstillinger og udvikle et fremtidssikret landskab.

Den overordnede idé er at gennemføre et multifunktionelt jordfordelingsprojekt for alle de lods ejere i området "midten af Halsnæs" der ønsker at være med.

Målet med jordfordelingsprojektet er at sikre arealer til

1. Et nyt *naturområde* i Torup Enge på ca. 100 hektar samt en naturkorridor fra Nødebohuse til Hanehoved. En afledt effekt heraf er naturoplevelser for lokale og turister. Kort beskrivelse vedlagt.
2. Et lokalt forankret *energifællesskab*, evt. i samarbejde med Halsnæs Forsyning.
3. Optimering af jorde og bedre arrondering for lokale landmænd gennem *multifunktionel jordfordeling* med henblik på at sikre den bedste jord til fødevareproduktion.

De tre mål uddybes nedenfor.

Der er også en række andre mål forbundet med projektidéen:

- a. Der skabes plads og ro til biodiversitet i og omkring Torup Enge. Der er allerede et rigt dyreliv, og dette styrkes. Eventuelle kunstige øer vil være gode ynglesteder for fugle.
- b. Der kan produceres grøn energi på et økonomisk bæredygtigt niveau med anlæg, der forstyrrer færrest mulige borgere mindst muligt.
- c. Lokale lodsejere kompenseres på attraktive og transparente vilkår samt får mulighed for bedre arrondering (samling) af deres jorder.
- d. Lokalbefolkningen involveres i planlægningen og får store rekreative områder som compensation. Direkte berørte naboer får også anden compensation på transparente og sammenlignelige vilkår.
- e. Lokale borgere får mulighed for at blive medejere af energianlæg.
- f. Halsnæs får en ny turistattraktion i Torup Enge, og jordfordelingen kan åbne muligheder for en række nye rekreative stier.
- g. Stridsøkserne i lokalbefolkningen kan begraves som det første i det nye natur- og energiområde.

Nyt naturområde og naturkorridor

Torup Enge er en gammel fjordarm, som er inddæmmet ved Nødebohuse og holdes tør af pumper. Store dele af området står ofte under vand efter store regnskyl, fx i november 2023. Området ligger groft sagt mellem Nødebovejen i nord til jernbanen i syd, Nødebohuse mod vest og de store vindmøller mod øst. Det samlede område er 100 – 120 hektar, og heraf ligger 70 hektar på 0-koten (havets overflade) eller lavere.

Idéen er at sætte de 70 hektar under vand og skabe natur på resten. Der opføres en lav dæmning ved Nødebohuse til at styre vandstanden sammen med et lavt dige med aktiv dræning til at beskytte sommerhusejere med lavtliggende huse i Nødebohuse. På landdelen plantes skov og krat og etableres enge med græsning når det er tørt. Adgang for publikum begrænses til den nordlige og vestlige del, så der i den øvrige del bliver store, vanskeligt tilgængelige områder, hvor plante- og dyreliv får ro. Se Bilag 1. Effekten af projektet vil på kort sigt være et kæmpe boost af biodiversitet, hvilket er veldokumenteret fra andre, lignende projekter. Derudover vil projektet være et stort aktiv for Halsnæs kommune som besøgssted.

Forslaget er altså et "multifunktionelt naturområde", som dels skaber plads og ro til biodiversitet, dels er med til at udvikle turismen. Der er allerede et rigt dyreliv, og dette styrkes. Eventuelle kunstige øer vil være gode ynglesteder for fugle. Derudover vil området hurtigt tiltrække andet dyre-, plante- og insektliv.

Der kan evt. høstes træ til biobrændsler på en del af arealet. Ved at etablere såkaldt stævnings-skov høster man træ med jævne mellemrum, men beholder roden. Det er en oldgammel driftsform som gør, at der er biodiversitet knyttet til træerne samtidig med, at de fortsat bevarer og udbygger rodnettet. Det er fx rødæl, hassel eller pil – alle hjemmehørende arter. Der kan desuden etableres græsningsområder til græssere. Dette gavner CO₂-lagringen og kan bidrage til naturplejen.

Projektet er teknisk realiserbart uden meget store anlæg. Der er en række lovende finansieringsmuligheder målrettet etablering af natur (se nedenfor), hvorfor det også synes økonomisk realistisk. Den største usikkerhed består i, hvorvidt lodsejerne er interesserede i at afgive og ombytte jord i forbindelse med en jordfordeling.

Halsnæs naturkorridor er en videreudvikling af Torup Enge. Her er tanken at etablere en grøn korridor med forskellige naturtyper som går fra Nødebohuse i nordvest til Hanehoved i sydøst. Se Bilag 2.

Torup Enge er som nævnt en gammel fjordarm, og det vestligste område mellem Nødebohuse og Gallebjerg er allerede et §3-område. Området afvander et opland på ca. 3 km². Før landbrugsdriften og jernbanen løb der en bæk fra Ellekærgård i Torup til Kattegat. Bækken er i dag ført i rør gennem Økosamfundet Dyssekilde og Askebakkegårds jorder. Den krydser banen, hvor den gamle Dyssekilde sprang. Her fritlægges den gamle bæk som derved etablerer en korridor til padden, tudser mfl. da den vil være våd / fugtig store dele af året.

Korridoren videreføres gennem ØDs landzone langs jernbanen og til de lavtliggende enge mellem Rævebakkevej/Evetoft og jernbanen. Her holdes arealerne i dag tørre gennem kraftig dræning.

Idéen er at etablere åbne vandflader / vandhuller samt elleskov og lavt krat. Publikumsadgang kan ske via grusvejen bag Melby station.

Via grøften som afvander Evetofte-engene etableres en korridor af beplantning, fritlagte grøfter og fugtige områder mod Amtsvejen og videre til Roskilde Fjord ved Hanehovedvejs start. Området krydses af flere stier, som evt. kan udvides med "sløjfer" ud i naturområderne.

Finansieringen af denne idé ligger tæt op ad forslaget om Torup Enge.

Energifællesskaber

Idéen bag energifællesskaber er at etablere lokal energiproduktion - strøm eller varme - i et samarbejde mellem investorer og andelshavere ved at oprette en juridisk enhed som fx et andelselskab eller en forening. Energifællesskabet ejer fysiske anlæg som vindmøller, solceller, ladestander, batterier etc. Det kan være forskellige variationer af private investorer, andelselskaber, lodsejere eller andre lokale beboere, ligesom der kan etableres samarbejde (men ikke medejerskab) med kommuners forsyningsselskaber. Modellen eksisterer mange steder i Danmark² og har fx været en fast forretningsmodel for virksomheden Jysk Energi³ gennem en årrække. Interesseorganisationen Energifællesskaber Danmark er sat i verden for at hjælpe netop initiativer som dette i gang.⁴

Fordelene er mange:

- Medlemmerne kan opnå stabile og lave priser på el, idet fællesskabets anlæg balancerer forbrug og produktion.
- Netselskabet kan begrænse udbygning af elnettet grundet lokal balancering.
- Samfundet opnår borgerdeltagelse i energiomstilling og et mere robust energisystem.
- Klimaet opnår nedsat CO₂-udledning gennem produktion af grøn strøm.
- Ved at opbygge et mix af vindmøller og solceller opnås større stabilitet i elproduktionen over året, lige som det fysiske areal til elproduktion kan reduceres væsentligt.
- Ved at inddrage egnede tagflader i lokalområdet til solceller kan arealet til solceller i det åbne land reduceres.

Ofte opnår energianlæg som disse en meget højere grad af social accept lokalt, fordi lokalbefolkningen får mulighed for at påvirke placering, energiformer og desuden kan opnå medejerskab.

I vores lokale tilfælde kan modellen etableres med en privat investor og med lokale beboere som andelshavere eller medlemmer. Det vil desuden være oplagt med et tæt samarbejde med Halsnæs Forsyning for at sikre sammenhæng med det samlede kommunale elforbrug.

² <https://hunderup-sejstrup.dk/Foreninger/Hunderup-Sejstrups-Fremtid>;

³ <https://jyskenergi.dk/>

⁴ <https://www.energifaellesskaber.dk/>

Målet med energifællesskabet er at levere en rimelig andel af kommunens behov for elektricitet, i første omgang dog med henblik på lokal selvforsyning for husstande i landområdet mellem Frederiksværk og Hundested.

Der kan fortsat være udfordringer med placering af fysiske anlæg i det åbne land, men i kombination med jordfordelingsprojekt er det alligevel forventningen, at flere arealer kan komme i spil, så der kan findes en mere optimal placering og med et stærkt reduceret arealbehov med det rette energimix. Kommunen vil i foråret 2024 gennemføre en såkaldt landskabskarakteranalyse⁵ som sammen med andre forhold bl.a. skal identificere og afgrænse områder, som potentielt er velegnede til placering af faciliteter til elproduktion.

Multifunktionel jordfordeling

Multifunktionel jordfordeling er et redskab, hvor man gennem køb, salg og bytte af jorder kan muliggøre multifunktionelle projekter. I multifunktionelle projekter sammentænkes landbrugsproduktion med bl.a. biodiversitet, drivhusgasreduktion, klimatilpasning, rent vandmiljø, friluftsliv, energiproduktion samt landdistriktsudvikling.⁶

I den multifunktionelle jordfordeling tages et eller flere tidligere landbrugsarealer ud af drift for bl.a. at give plads til naturen, forbedre miljøets tilstand og give borgerne adgang til flere oplevelser i det åbne land. Jordfordelingen er et puslespil mellem områdets lodsejere, hvor deltagerne køber og sælger jord med hinanden samtidigt. Resultatet bliver, at lodsejerne, der lader jord gå ud af drift, får tilbudt landbrugsjord i erstatning, og for alle deltagende lodsejere er målet at samle deres marker i større blokke eller på placeringer, så det giver god mening for deres bedrift og de fx kan spare kørsel. Modellen er allerede afprøvet flere steder i Danmark⁷.

Jordfordelingen gennemføres af eksterne eksperter på området, fx landinspektørfirmaer, ofte bistået af Jordfordelingskontoret i Landbrugsstyrelsen. I bedste fald tager jordfordelingen udgangspunkt i opkøbet af en ejendom i området. I dette tilfælde kan der eventuelt tages udgangspunkt i de ca. 70 hektar, som to lokale landmænd har forhåndsftale om at sælge til et påtænkt solcelleanlæg. Denne jord anvendes i dag til fødevarer- og foderproduktion.

Processen for jordfordeling varierer efter, hvilken form for projekt der er slutmålet, men består ofte af disse skridt:

- Offentligt møde og efterfølgende interesselikvidering fra jordejere
- Etablering af et lodsejerudvalg, der skal bistå jordfordelingsplanlæggeren med lokalkendskab mm.

⁵ <https://mst.dk/erhverv/rig-natur/naturen-i-danmark/landskab/landskabskaraktermetoden>

⁶ <https://naturstyrelsen.dk/ny-natur/multifunktionel-jordfordeling>

⁷ [https://www.landsbyviden.rm.dk/temaer/cases/bytte-bytte-jord-paa-statens-regning/;](https://www.landsbyviden.rm.dk/temaer/cases/bytte-bytte-jord-paa-statens-regning/)

- Planlægningsproces, som bl.a. består af vurdering af jorde, forhandling af jordfordelingsoverenskomster, indhentning af nødvendige tilladelser samt præsentation af en endelig jordfordelingsplan
- Berigtigelsesproces, hvor alle handler falder endeligt på plads, der tinglyses mm.

Jordfordelingskontoret oplyser, at processen som regel sjældent varer mindre end 4 år før alle brikker er faldet på plads.

Mulig finansiering

Der er på dette tidspunkt tale om en projektidé, der peger i flere retninger, hvilket gør det vanskeligt at udarbejde et projektbudget eller blot en realistisk vurdering af konkrete finansieringsmuligheder. De største udgiftsposter er naturligvis opkøb af jord samt investering i fysiske anlæg samt støtteanlæg. Derudover tekniske anlæg i søen (dæmning, stigbord, pumper etc.), publikumsfaciliteter (stier, udsigtstårne, p-pladser etc.) samt betaling af rådgivere. Et mere detaljeret budget følger.

Der er dog en række fonde, puljer med mere som støtter lignende projekter, hvorfor det er vurderingen, at der er gode mulige for at opnå økonomisk støtte til projektet. Der vil sandsynligvis blive tale om 'kludetæppefinansiering', hvor støtten sammensættes af forskellige puljer og fonde. Det er normalt for denne type projekter, men stiller selvfølgelig krav til stram styring og en klar governancestruktur.

Hvis naturprojektet Torup Enge og Halsnæs naturkorridor defineres som et projekt til udtagning af lavbundsjord eller til kvælstofreduktion er der mulighed for 100% finansiering af stat og kommune til såvel jordkøb som tekniske anlæg. Dette er dog usikkert. Desuden skal det nævnes, at der for såvel naturprojekt, energifællesskab og jordfordeling er mulighed for at søge midler til forprojekter til at undersøge forudsætninger og realiserbarhed.

Nedenstående liste over puljer og fonde er ikke nødvendigvis udtømmende, men kan give en idé om de forskellige finansieringsmuligheder:

Statslige fonde og puljer

- Miljøstyrelsens tilskudsordninger til vand- og klimaprojekter.
- Miljøstyrelsens puljer til udtagning af lavbundslande
- Miljøstyrelsens tilskudspulje til beskyttelse af drikkevand
- Miljøstyrelsens tilskudsordninger til skov- og naturprojekter
- Naturstyrelsens midler til statslig skovrejsning
- Naturstyrelsens Plant for vildtet (<https://naturstyrelsen.dk/aktiviteter-i-naturen/jagt/tilskud/plant-for-vildtet>)

- Klimaskovfonden (<https://www.klimaskovfonden.dk/>)
- Energistyrelsens Garantifond – lån til forundersøgelser af lokale energianlæg (<https://ens.dk/ansvarsomraader/stoette-til-vedvarende-energi/fremme-af-udbygning-med-vindmoeller/garantifonden>)
- Energistyrelsens Pulje til energifællesskaber (<https://ens.dk/presse/puljen-til-energifaelleskaber-genaabner>)
- Erhvervsfremmebestyrelsens midler til turisme eller grøn og cirkulær omstilling

Private fonde

- Aage V Jensens Fond (<https://www.avjf.dk/>)
- 15. juni Fonden (<https://www.15junifonden.dk/>)
- VILLUM FONDEN og VELUX FONDEN (<https://veluxfoundations.dk/da>)
- Den Danske Naturfond (<https://naturfonden.dk/>)
- Nordea-fonden (<https://nordeafonden.dk/>)
- Tuborg-fondet (<https://www.tuborgfondet.dk/>)
- Friluftsrådet (<https://friluftstraadet.dk/>)

Andre midler

- Private investorer til fysiske anlæg i energifællesskabet
- Lokal medinvestering og medlemskaber til energifællesskab
- Turismemidler
- Halsnæs Kommune – midler til natur, turisme samt efterfølgende medfinansiering af drift
- LAG
- CO2-kompensation fra store virksomheder
- Lokal crowdfunding

Forankring og organisation

Projektet kan forankres juridisk i Torup Ting og/eller Torupfonden. Det bør koordineres af en lokal arbejdsgruppe med en lokalt ansat projektleder i spidsen samt med en ekstern totalrådgiver med ekspertise i udvikling af landområder.

Der etableres en styregruppe bestående af lokale borgere og lodsejere, Halsnæs kommune, en ekstern energieksper, en ekstern biodiversitetsrepræsentant samt en ekstern landbrugsrepræsentant. Styregruppen kan eventuelt deles i en egentlig styregruppe og en følgegruppe / referencegruppe. Der kan evt. tilknyttes "kritiske revisorer" i form af forskere, som følger projektet. Endelig skal der tilknyttes særskilte rådgivere til gennemførelse af henholdsvis jordfordelingsprojektet, etablering af et energifællesskab og etablering af naturområdet.

Vi har indtil videre været i dialog med

- Urland, ved Helga Grønnegaard om det overordnede landskabsprojekt (<https://www.ur-land.dk/>)
- Rewilding Danmark, ved Karen Schousboe og Bjarne Mahler Schou om naturprojektet (<https://rewildingdanmark.dk/>)
- EBO Consult, ved Stephan C. Krabsen samt Henning Bo Madsen, Energifællesskaber Danmark, om energifællesskaber (<https://eboconsult.dk/>)
- Landbrugsstyrelsens Jordfordelingskontor, ved Jesper Graversen, om jordfordeling (<https://lbst.dk/landbrug/arealer-og-ejendomme/jordfordeling>)

Proces

Der er i sagens natur utroligt mange ubekendte nu, hvorfor det for tidligt at beskrive en præcis tidsfastsat proces- eller projektplan.

Den generelle proces for multifunktionel jordfordeling er beskrevet af Landbrugsstyrelsen⁸. Denne tager dog udgangspunkt i en tilskudsordning, der er trådt ud af kraft, hvorfor processen kan tilrettelægges uafhængigt af dette. Der skal naturligvis lægges meget stor vægt på tidlig lokal involvering, transparens i forhold til mål, midler og beslutningstagning, hvorfor der skal gennemføres en solid interesse- og interessentkortlægning inden det hele kommer for godt i gang.

Halsnæs kommune har netop offentliggjort den forventede proces for VE-områder i Halsnæs kommune, se Bilag 3. Der mangler dog detaljer om planen, ligesom hverken kriterier for udvælgelse, dialog med kommuner eller eventuel implementering ligger fast på nuværende tidspunkt.

Vi kender heller ikke til Halsnæs kommunes eventuelle godkendelsesproces i forhold til Calums eller andres projekter i lyset af eventuelle lovændringer med henblik på "smidigere sagsbehandling". Kommunen har gennemført en form for høring på deres borgerportal, men det står ikke klart, hvad dette input skal bruges til. Som en reaktion på udpegningen er der desuden igangsat eller planlagt en landskabskarakteranalyse. Hvem der skal gennemføre den, hvad den mere præcist skal bruges til eller i hvilken sammenhæng den indgår vides heller ikke på nuværende tidspunkt.

Halsnæs kommune har desuden netop gennemført en proces, hvor de har samlet input til en natur- og kystturismestrategi, faciliteret af konsulentfirmaet Orange Elevator. Her er også blevet indsamlet konkrete projektidéer, og Torup Ting har fremsendt forslaget Torup Enge og Halsnæs naturkorridor. Disse projektidéer er ikke garanteret gennemførsel, og det er på nuværende tidspunkt uklart, hvordan kommunen har tænkt sig at gå videre med eventuelle brugbare idéer.

⁸ <https://lbst.dk/landbrug/arealer-og-ejendomme/jordfordeling/multifunktionel-jordfordeling-mufjo/hvad-er-multifunktionel-jordfordeling>

Ikke desto mindre ønsker Torup Ting at præsentere idéen om et lokalt forankret jordfordelingsprojekt nu. Derefter vil vi mødes med Halsnæs kommunes administration samt relevante lokalpolitikere for at drøfte idéen. Hvis det viser sig, at der er opbakning til at gå videre, vil vi søge finansiering til et forprojekt samt finansiering af en ekstern rådgiver som det første.

Formålet er at sikre, at der foreligger et gennemarbejdet projektforslag snarest muligt som alternativ til en eventuel endelig udpegning af arealer til energipark.

Kommende skridt de kommende måneder:

- Præsentation af idéen på et borgermøde i regi af Torup Ting den 7. december
- Etablering af en lokal arbejdsgruppe
- En foreløbig interessentkortlægning og sondering blandt lokalpolitikere og administration
- Samtaler med lokale landmænd
- Kontakt til eksterne eksperter og konsulenter samt landboforeningen Nordsjælland
- Kontakt til mulige donorer og investorer.
- Præsentation af et projektudkast for Byråd og borgere

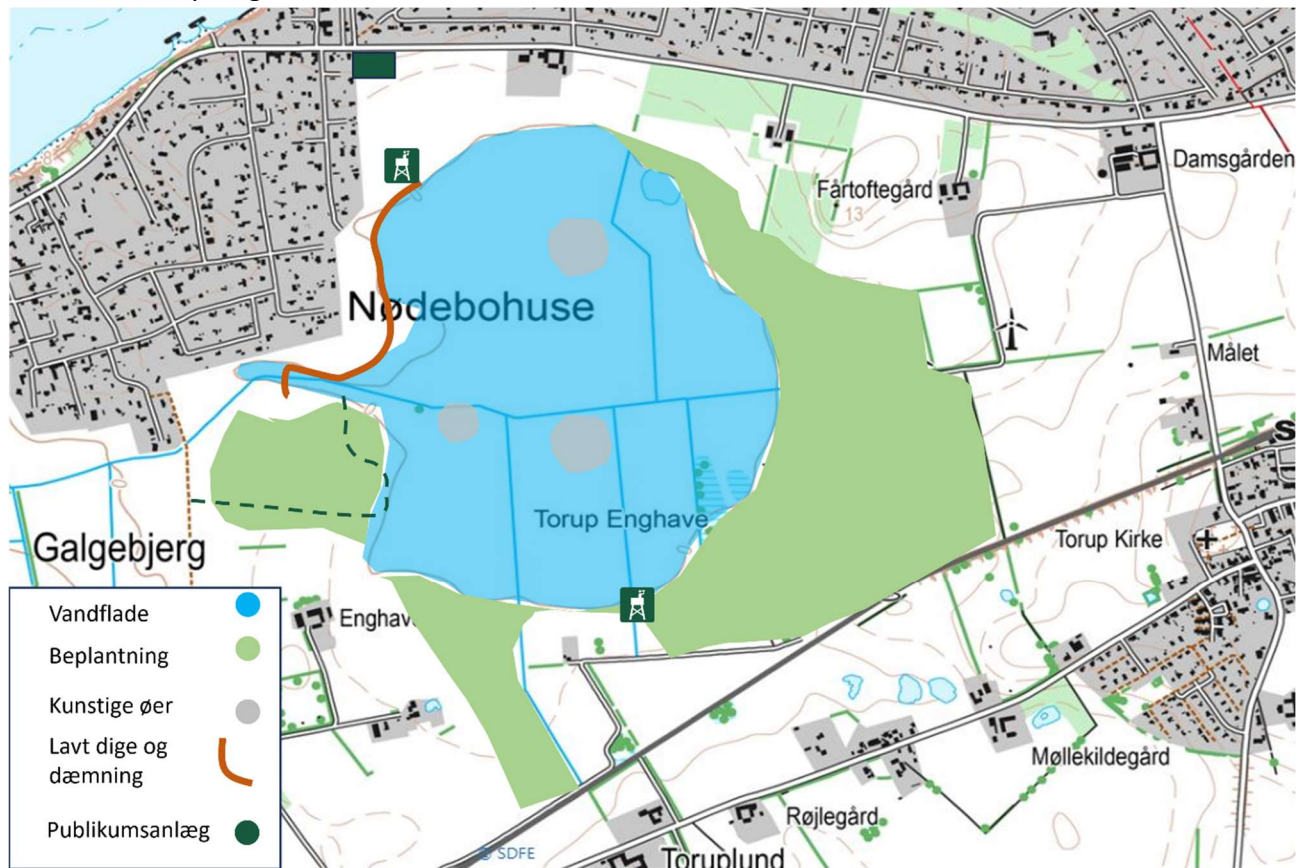
Carsten Møller

på vegne af Borgergruppen om energipark ved Torup og Torup Ting.

Bilag

BILAG 1 - Torup Enge

Bilag 2 – Halsnæs naturkorridor

Bilag 3 – Proces for VE-områder i Halsnæs kommune 2024

